

Κλάδοι της Ψυχολογίας

Γνωστική Ψυχολογία

Η Γνωστική Ψυχολογία είναι ο κλάδος της Ψυχολογίας που προσπαθεί να ερμηνεύσει τις ανθρώπινες νοητικές διεργασίες, υποστηρίζοντας ότι έτσι μπορεί να εξηγηθεί η συμπεριφορά του ατόμου. Μελετά τις εσωτερικές νοητικές λειτουργίες όπως η αντίληψη, η προσοχή, η μνήμη, η σκέψη, η γλώσσα κ.ά., οι οποίες είναι υπεύθυνες για την απόκτηση, την αναπαράσταση, την αποθήκευση και τη χρήση της γνώσης.

Διαπολιτισμική Ψυχολογία

Η Διαπολιτισμική Ψυχολογία υιοθετεί διττή προσέγγιση, θεωρητική και μεθοδολογική, καθώς πραγματεύεται θέματα από όλα τα γνωστά αντικείμενα της παραδοσιακής Ψυχολογίας σε συνάρτηση με μεταβλητές του πλαισίου, όπως: οικολογικές, βιολογικές, οικονομικές και κοινωνικο-πολιτισμικές μεταβλητές. Εστιάζει στις θεωρίες και τα πορίσματα άλλων κλάδων της Ψυχολογίας, προσεγγίζοντάς τα υπό το πρίσμα της διακύμανσης που παρατηρείται μεταξύ των κοινωνιών και της ατομικής ψυχολογικής διαφοροποίησης μέσω των μηχανισμών της κοινωνικοποίησης και του επιπολιτισμού.

Εξελικτική Ψυχολογία

Η Εξελικτική Ψυχολογία αφορά στην επιστημονική μελέτη των αλλαγών που συμβαίνουν στον άνθρωπο κατά τη διάρκεια της ζωής του. Στη βάση της ασχολείται με βρέφη και παιδιά, αλλά επικεντρώνεται και στην εφηβεία, στην ανάπτυξη των ενηλίκων και στη γήρανση. Η Εξελικτική Ψυχολογία εξετάζει την εξέλιξη του ατόμου σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των κινητικών δεξιοτήτων, των ψυχο- φυσιολογικών διαδικασιών, της γνωστικής ανάπτυξης, της εκμάθησης της γλώσσας, της κοινωνικής, προσωπικής και συναισθηματικής ανάπτυξης, της έννοιας του εαυτού και του σχηματισμού ταυτότητας. Ο κλάδος της Εξελικτικής Ψυχολογίας συνδέεται με αρκετά πεδία εφαρμογής όπως η Εκπαιδευτική Ψυχολογία, η Ψυχοπαθολογία του Παιδιού και η Εγκληματολογική Εξελικτική Ψυχολογία. Επίσης, συμπληρώνει διάφορα άλλα βασικά πεδία έρευνας στην Ψυχολογία, π.χ. την Κοινωνική Ψυχολογία, τη Γνωστική Ψυχολογία, την Οικολογική Ψυχολογία και τη Συγκριτική Ψυχολογία.

Κλινική Ψυχολογία

Η Κλινική Ψυχολογία αποτελεί έναν από τους πιο διαδεδομένους εφαρμοσμένους κλάδους της Ψυχολογίας, καθώς ενσωματώνει επιστήμη, θεωρία και κλινική γνώση με σκοπό την κατανόηση, την πρόληψη και την ανακούφιση των δυσλειτουργιών του ατόμου, καθώς και την προώθηση της υποκειμενικής ευημερίας και προσωπικής εξέλιξής του. Βασικοί άξονες της πρακτικής της είναι η ψυχολογική αξιολόγηση και η ψυχοθεραπεία, ενώ είναι δυνατόν οι Κλινικοί Ψυχολόγοι να απασχοληθούν στην έρευνα, στη διδασκαλία, τη διαπραγμάτευση, την ιατροδικαστική μαρτυρία, κ.ά..

Κοινωνική Ψυχολογία

Η Κοινωνική Ψυχολογία είναι ένας επιστημονικός κλάδος που ερευνά τον τρόπο που οι σκέψεις των ανθρώπων, τα συναισθήματα και οι συμπεριφορές τους επηρεάζονται από την πραγματική, τη

φανταστική ή την υπονοούμενη παρουσία άλλων ατόμων. Οι όροι σκέψεις, συναισθήματα και συμπεριφορές συμπεριλαμβάνουν όλες τις ψυχολογικές μεταβλητές που μπορούν να μετρηθούν σε ένα ανθρώπινο ον και για αυτό το λόγο, οι Κοινωνικοί Ψυχολόγοι χρησιμοποιούν κατά κόρον την εμπειρική μέθοδο. Η Κοινωνική Ψυχολογία επεξηγεί την ανθρώπινη συμπεριφορά ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης της ατομικής ψυχικής διάθεσης και των άμεσων κοινωνικών καταστάσεων.

Νευροψυχολογία

Η Νευροψυχολογία είναι κλάδος της Ψυχολογίας που μελετά τις σχέσεις μεταξύ της δομής και της λειτουργίας του εγκεφάλου και των ψυχολογικών λειτουργιών και της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Εν μέρει, βασίζεται στην καταγραφή των αλλαγών που υφίστανται στις εκφάνσεις των ψυχολογικών λειτουργιών (καθημερινές συμπεριφορές, σκέψεις και επίδοση σε πειραματικές και ψυχομετρικές δοκιμασίες), όπως σχετίζονται με την ανατομική και λειτουργική ακεραιότητα του εγκεφάλου. Ως κλάδος σχετίζεται στενά με τον κλάδο της Γνωστικής Ψυχολογίας και γενικότερα με τις λεγόμενες Γνωστικές Επιστήμες.

Οργανωτική Ψυχολογία

Η Βιομηχανική ή Οργανωτική Ψυχολογία αποτελεί κλάδο της εφαρμοσμένης Ψυχολογίας, όπου μέσα από τη χρήση ψυχολογικών θεωριών και ερευνητικών μεθόδων μελετάει εις βάθος τον εργαζόμενο και την αλληλεπίδρασή του με το εργασιακό του περιβάλλον, εξετάζοντας παράλληλα και τις σχέσεις μεταξύ των εργαζομένων. Ο Οργανωτικός Ψυχολόγος συνεισφέρει στην επιτυχία ενός οργανισμού με το συμβάλει στη βελτίωση του χώρου εργασίας, της εργασιακής επίδοσης, της ικανοποίησης και της ευμάρειας των εργαζομένων. Επίσης, ερευνά και αναγνωρίζει τον τρόπο που οι εργασιακές συμπεριφορές και αντιδράσεις μπορούν να βελτιωθούν μέσα από πρακτικές προσλήψεων, εκπαιδευτικά προγράμματα και συστήματα ανατροφοδότησης και διαχείρισης, ενώ βοηθά τους οργανισμούς σε μεταβατικές περιόδους αλλαγών και εξέλιξης.

Σχολική Ψυχολογία

Η Σχολική Ψυχολογία είναι ένα επιστημονικό πεδίο στο οποίο εφαρμόζονται οι αρχές της Κλινικής Ψυχολογίας και της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας για τη διάγνωση και τη θεραπεία παιδιών και εφήβων σχετικά με την συμπεριφορά τους και τις δυσκολίες μάθησης. Ως εκ τούτου, οι Σχολικοί Ψυχολόγοι είναι εκπαιδευμένοι στο να πραγματοποιούν ψυχολογικές και ψυχο-εκπαιδευτικές αξιολογήσεις, όπως και συμβουλευτική. Επίσης, ως κλάδος, εξετάζει όλες τις ψυχολογικές πλευρές της μαθησιακής διαδικασίας και συστήνει τρόπους παροχής ολοκληρωμένων ψυχολογικών υπηρεσιών σε παιδιά, έφηβους και οικογένειες στα σχολεία και σε άλλες δομές εφαρμογών. Σκοπός των υπηρεσιών αυτών είναι να προάγουν την ψυχική υγεία και να διευκολύνουν τη διαδικασία της μάθησης, συνδέοντας τις εκπαιδευτικές δομές με την οικογένεια και την τοπική κοινότητα. Ασχολείται ακόμη με τα παιδαγωγικά, διδακτικά ή οργανωτικά προβλήματα των δασκάλων, των καθηγητών και άλλων υπεύθυνων των εκπαιδευτικών συστημάτων.

Συμβουλευτική Ψυχολογία

Η Συμβουλευτική Ψυχολογία είναι ο εφαρμοσμένος κλάδος της Ψυχολογίας, ο οποίος διευκολύνει την -δια βίου- προσωπική και διαπροσωπική λειτουργικότητα, εστιάζοντας σε συναισθηματικές, κοινωνικές, επαγγελματικές, εκπαιδευτικές, αναπτυξιακές ανησυχίες, καθώς και σε ανησυχίες που συνδέονται με την υγεία. Επικεντρώνεται σε ομαλά και συνήθη αναπτυξιακά ζητήματα αλλά και σε δυσλειτουργικά και ασυνήθη, που σχετίζονται με την ατομική, οικογενειακή, ομαδική ή οργανωτική ανθρώπινη εμπειρία. Βοηθάει ανθρώπους με σωματικές, συναισθηματικές και ψυχικές

διαταραχές να βελτιώσουν την ποιότητα της ζωής τους, να εξαλείψουν την δυσφορία και/ή την διαταραχή τους, να επιλύσουν τις κρίσεις που αντιμετωπίζουν και να αυξήσουν την ικανότητά τους να ζήσουν μια πιο λειτουργική ζωή. Θεωρείται ότι προωθεί τη θέσπιση προσωπικών στόχων και προσφέρει θετικά μοντέλα με βάση τα οποία μπορεί κανείς να ενδυναμώσει τα προτερήματά του και να δώσει στον εαυτό του τη δυνατότητα για βέλτιστη λειτουργικότητα και ποιότητα ζωής.

Ψυχολογία της προσωπικότητας

Η Ψυχολογία της Προσωπικότητας είναι ένας κλάδος της Ψυχολογίας που μελετά την προσωπικότητα και τις διατομικές διαφορές. Το πεδίο εστίασής της περιλαμβάνει τη δόμηση μίας συνεκτικής εικόνας μεταξύ της προσωπικότητας και των βασικών ψυχολογικών διεργασιών, τη διερεύνηση διατομικών διαφορών, της διαφορετικότητας των ανθρώπων και τη διερεύνηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Με τον όρο προσωπικότητα ορίζονται τα δυναμικά και οργανωμένα χαρακτηριστικά του ατόμου, τα οποία επηρεάζουν τις νοητικές του ικανότητες, τα συναισθήματά του, τις διαπροσωπικές του κατευθύνσεις, τα κίνητρα και τις συμπεριφορές του σε διάφορες καταστάσεις.